

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Søer, smågrise og polte i eksisterende stalde

Alleshavevej 64, 4593 Eskebjerg

Skema 213119 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ejer	<i>Ulrik Lundgaard Alleshavevej 64 4593 Eskebjerg .</i>
Ansøger og kontaktperson	<i>Solvang Svineavl v./ Ulrik Lundgaard Mobil: 5098 1784 Mail: ulrik@solvang-avl.dk</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Alleshavevej 64, 4593 Eskebjerg</i>
CVR-nummer	<i>38055666</i>
CHR-nummer	<i>86962</i>
Kommune	<i>Kalundborg Kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>3260001206</i>
Matrikel-nr.	<i>3-b Alleshave By, Bregninge m.fl.</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Kongstrupvej 15, Ruds Vedby</i>
Biaktiviteter	<i>ingen</i>
Ansøgningskema	<i>213119</i>
Konsulent	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. Agro. Piiil krogsgaard. Mailadresse pkv@vkst.dk, mobil nr. 4040 5523 Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>30. august 2019</i>

Datablad	2
Forord	5
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	10
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	10
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed</i>	10
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	11
3.5 <i>Ammoniakemission</i>	11
<i>Naturpunkter</i>	11
3.6 <i>Lugtmission</i>	13
3.6.1 <i>Kumulation til naboer</i>	13
3.7 Øvrige emissioner og gener	13
3.7.1 Støj	13
3.7.2 <i>Støv</i>	14
3.7.3 <i>Lys</i>	14
3.6.2 <i>Skadedyr</i>	14
3.6.3 <i>Transporter</i>	15
3.7 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	16
3.7.1 <i>Døde dyr</i>	16
3.7.2 <i>Affald</i>	16
3.7.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	16
3.7.4 <i>Energiforbrug</i>	16
3.7.5 <i>Vandforbrug</i>	17
3.8 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	18
3.9 Begrænsning af ammoniakemission	19
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	19

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget.	19
5. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.	19
5.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	19
5.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	20
5.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	20
5.4 <i>Lugtgener for omboende</i>	20
5.5 <i>Støjgener</i>	20
5.6 <i>Støvgener</i>	21
5.7 <i>Lyspåvirkninger</i>	21
5.8 <i>Skadedyr</i>	21
5.9 <i>Transporter</i>	21
5.10 <i>Energi</i>	21
5.11 <i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	22
5.12 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	22
5.13 <i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	22
5.14 <i>Alternative løsninger</i>	22
5.15 <i>Oplysninger om konsulenten</i>	22
5.16 <i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	23
5.16.1 <i>BAT-Energi</i>	23
5.16.2 <i>BAT-Vand</i>	23
5.16.3 <i>Management</i>	24
6. Konklusion	24

Forord

Den rapport beskriver den ønskede ændring på produktionsanlægget Alleshavevej 64.

Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

På ejendommen Alleshavevej 64 er der en eksisterende avlsbesætning med søer, polteopdræt samt opfodning af smågrise og slagtesvin.

Det er ønsket at få en ny miljøgodkendelse efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse baseret på produktionsarealets størrelse. Der foretages ingen ændringer driftsanlægget, sammensætning af dyregrupper eller dyrenes placering.

1. Indledning

Produktionen på ejendommen Alleshavevej 64 er etableret før 2002 og er siden løbende blevet udvidet, senest i 2014.

Produktionen er en avlsbesætning med søer, polte, smågrise samt en mindre andel slagtesvin.

Der er i 2017 godkendt en udvidelse af antallet af søer og smågrise og polte/slagtesvin. Det lovlige dyrehold er i dag på 650 årssøer, 9.400 smågrise (7,1 – 32 kg), 8.500 smågrise (7,1-10 kg), 7.500 polte (32-90 kg) og 550 polte (90-120 kg).

Det er ønsket at få godkendt den eksisterende produktion efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse fra 2017, hvor husdyrbruget godkendes efter produktionsarealets størrelse, stalddtype og dyrearten i staldene, og ikke som hidtil efter stalddtype, dyreart, antallet af dyr og vægtgrænser i stalden. Antallet af dyr i staldene reguleres efter dyrevelfærdsreglerne.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller indretningsmæssige ændringer i staldanlægget.

Det er ikke et IE-brug, men der udledes mere end 3500 kg NH₃ fra ejendommen. Produktionen skal derfor godkendes efter husdyrgodkendelseslovens § 16a.

Denne rapport er opdelt i tre kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige produktion på ejendommen Alleshavevej består af søer, smågrise og slagtesvin/polte.

Der ønskes en godkendelse af den eksisterende produktion efter den nye husdyrgodkendelsesbekendtgørelse. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller ændringer i staldanlægget.

Godkendelsen skal tage udgangspunkt i den nuværende lovlige drift, og den drift der var på anlægget for 8 år siden. Som nu-drift indsættes den nuværende lovlige produktion.

Der ønskes godkendt et produktionsareal på 3.873 m².

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Lovgivningens krav til maks. lugtpåvirkning af enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Trafik og støj

Transporterne fortsætter uændret med foder, frakørsel af smågrise polte og slagtesvin. Derudover vil der ske frakørsel af gylle. Hovedparten af transporten sker med lastbil ad Alleshavevej. Antallet af transportere forventes ikke at blive ændret, idet der ikke er tale om en produktionsudvidelse. Støj fra anlægget vil primært være tilknyttet transporterne og vil dermed heller ikke blive øget.

Landskab

Idet der ikke sker bygningsmæssig ændring af anlægget, vil en godkendelse ikke få konsekvenser for landskabsoplevelsen i området.

Påvirkning af natur Kategori 1-natur

Det nærmeste mest ammoniakfølsomme naturområde beliggende indenfor habitatområde ligger ca. 370 m syd for anlægget, og bliver ikke påvirket med ammoniak i en mængde der overskrider den maksimalt tilladte mængde.

For øvrige lokaliteter viser beregningerne, at hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik for at reducere ammoniakfordampningen. Produktionen overholder det niveau for ammoniakemission, der er beregnet som BAT for produktionen. Da der ikke sker ændringer af stalde eller lager fra nudrift til ansøgt drift svarer den maksimale højeste udledning (BAT) til den faktiske udledning.

Anvendelse af ressourcerne vand og energi indgår som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT.

I forhold til BREF-dokumentet/BAT-konklusionerne overholdes BAT-kravene i den daglige drift af husdyrbruget.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres for, hvordan husdyrbrugets indretning og drift sker, og hvordan husdyrbrugets bygninger og kommende bygningsmasse er placeret sammenholdt med beliggenheden til omgivelserne. Der redegøres desuden for forhold om ammoniak- og lugtemissionen, herunder påvirkninger af natur og naboer.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Produktionsbygningerne er udvidet etapevis senest i 2013.

Produktionsanlægget består af 2 separate stalde til hhv. søer, smågrise og slagtesvin, foderlade og maskinhus.

Til opbevaring af korn er der 3 udendørs kornsiloer på hhv. 900 t og 2 á 600 t. En gammel gærflødesilo er taget ud af brug, ligesom en gastæt silo ikke anvendes. Der er 2 gylletanke på hhv. 1.950 m³ og 1.459 m³, samt en 3. tank på anden ejet ejendom på 410 m³.

Der er halmfyr på ejendommen til opvarmning af stalde og bolig. I maskinladen opbevares halm til halmfyr.

Figur 1. Staldanlæg på Alleshavevej 64

Der fodres med hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn samt indkøbt mineraler/vitaminer og soja. Foderet opbevares i foderlade, hvor der er mølleri og råvaresiloer. Der er udendørs påslag til aflæsning af mineraler.

Staldene ventileres med undertryksventilation, hvor luftindtaget til stalden enten er via diffust indtag i loftet eller ventiler i ydervæggene. Ventilationen styres efter multistep-/frekvensstyring. Slagtesvinestalde og smågrisestalde vaskes efter hvert hold.

Oplysninger om stalde og dyretype fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i nedenstående tabel 1 referer til figur 1.

NAVN		staldtype	8-årsdrift m2	Nudrift m2	Ansøgt m2
Søer og polte	Farestald	Kassestier, fuldspalter	554	554	554
	Farestald	Kassestier delvis spaltegulv	179	179	179
	Slagtesvin	Drænet gulv og sp.	137	137	137
	Løbesøer	Individ., delvis sp.	312	312	312
	Løbesøer	Stier, delvis.	60	60	60
	Ornestier	Individ. Fuldsp.	104	104	104
Polte/slagtesvin	Slagtesvin.	delvis sp.	389	389	389
	Slagtesvin	Fuldsp.	649	649	649
Smågrise	Klimastalde		522	522	522
Drægtighedsstald	Drægtighedsstald	Søer løse, delvis sp.	997	997	997
I alt			3.933	3.933	3.933

Tabel 1. Dyretype, stalddesign, produktionsareal.

Produktionsarealet er opgjort ved opmåling i stald og på tegning. Se bilag.

Der produceres kun svinegylle på ejendommen. Den halm der bruges i produktionen opsamles i gyllen. Der er 2 gylletanke på ejendommen i tilknytning til staldene samt 1 tank ved Torpe ved Arnakkevej 31. Der er ikke gødnings-opbevaringsanlæg til fast gødning.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
1. Gyllebeholder G1	1.950	553	0
2. Gyllebeholder G2	1.450	349	0
Gyllekanaler	1.000		
3. Arnakkevej matr. nr. 16x	410	135	
Lejet Bregningevej 31	1.380		
I alt	6.190		

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Kapacitetsberegning beregnes i regneark fra SEGES, udgave 03.10.2018

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:							
Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.	500	25	-	7		2.335
Årssøer farestald	Kassestier	700	25		7		1.162
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	10.000	-	7	30		1.225
Slagtesvine prod.	Fuldspaltegulv	7.500	-	30	90		3.055
I alt							7.777

Faktisk tilledning til gyllebeholder	8.277		7.782	-495
Kapacitet i mdr.	0,0		0,0	0,0

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:

Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg	Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Indiv. fuldsp.	200	25	-	7	790
Årssøer farestald	Kassestier					0
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	10.000	-	7	10	130
Slagtesvine prod.	Fuldspaltegulv	550	-	90	110	106
I alt						1.026

Faktisk tilledning til gyllebeholder	1.019		872	-148
Kapacitet i mdr.	0,0		0,0	0,0

Tabel 3

Dvs. der er en samlet gødningsmængde efter regulering for tørfoder/vådfoder og manuel vask af stalde på 8.654 m³. Dette kræver en opbevaringskapacitet på 8.654/12 x 9 ~6.490 m³ opbevaringskapacitet. Ved maksimal udnyttelse af stalde mangler der 300 m³, for at overholde krav til tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Den manglende kapacitet vil blive lejet eller gyllen bragt til Kongstedvej 15.

Der hører ca. 64 ha til ejendommen. Hovedparten af arealet ligger rundt om bygningerne. Der ejes desuden en ejendom med et udspretningsareal på ca. 70 ha øst for Kaldred. Arealerne til ejendommen er bortforpagtet og der drives derfor ikke markdrift fra ejendommen.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres ikke nye bygninger eller andre anlæg. Der ændres ikke i stalde.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer ikke flere ejendomme med husdyrbrug. Ca. halvdelen af smågrisene flyttes ved en vægt på ca. 10 kg til en lejet stald, Kongstedvej 15, Ruds Vedby. Der er ikke produktionsmæssig afhængighed mellem de 2 stalde.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Ejendommen ligger frit i det åbne land i et område der i kommuneplanen betegnes som Eskebjerg landbrugsflade. Det er udpeget som værdifuldt kulturområde, værdifuldt kulturmiljø og område for større sammenhængende landskaber

Husdyrbruget ligger i landzone med ca. 560 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Alleshavevej 60), der ligger øst for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse/byzone er lokalplanlagt sommerhusområde ved Eskebjerg, der ligger ca. 2,5 km øst for anlægget.

Ejendommen ligger i et område der er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde og hvor skovrejsning er uønsket.

Der er nærhed til område med særlige beskyttelsesinteresser, habitatområde og fredning om Saltbæk Vig.

Idet der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer, kommer ejendommen ikke til at syne anderledes i landskabet, og landskabsoplevelsen vil ikke ændres.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Ikke almen vandindvinding	>25 m	25 m
Almen vandforsyningsboring	>50 m	50 m
Beboelse på egen ejendom	15 m	15
Vandløb rørlagt, dræn, vandhul 100 m ²	300 m	15
Offentlig vej – privat fællesvej	38 m	15
Naboskel	60 m	30
Nabobeboelse (Alleshavevej 60)	>500 m	50
Samlet bebyggelse (lokalplan Eskebjerg	2.5 km	50
Nuværende eller fremtidig planlagt byzone eller sommerhusområde – Eskebjerg	2.5 km	50
Levnedsmiddelvirksomhed	ukendt	25

Tabel 4.

Alle afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Ejendommen ligger ikke indenfor byggelinier, og det ansøgte er ikke i konflikt med fredninger.

3.5 Ammoniakemission

Ammoniakfordampningen fra staldanlæg og lager udregnes i det digitale ansøgningssystem.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5620	415	6035
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5620	415	6035
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Da der ikke er sket ændring af dyretype eller staldindretning indenfor de sidste 8 år er der ikke sket en forøgelse af emissionen

Naturpunkter

Ammoniakdepositionen på udvalgte punkter beregnes i det digitale ansøgningssystem. Der er foretaget en depositionsregning til 8 naturpunkter hhv. kat 1, 2 og kat 3 natur. Desuden er der beregnet til 1 vandhul omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, da områderne potentielt kan indeholde bilag IV arter.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
sø syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,8
mose nordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	1,0
mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	1,0
kat 1 syd 2	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
skov øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
kat 1 sydøst	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
kat 1 syd	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,4

Kategori 1-natur

Ejendommen adskilles af Allehavevej fra Natura 2000 Habitatområde "Sejerø Bugt og Saltbæk Vig".

Nærmeste kat.1 naturområde i habitatområdet er en eng, der ligger ca. 360 m syd vest for staldanlægget. Der er en totaldeposition på 0,4 kg N-NH₃.

Der er foretaget depositionsregning på 2 andre kat.1 naturområde, men der er her heller ikke en højere deposition end 0,4 kg.

Kat 2 natur

Nærmeste kat. 2 område er et overdrev, der ligger ca. 1,4 km nordøst for anlægget. Der er her en totalbelastning på 0,2 kg NH₃.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre deposition end 1,0 kg N/ha.

De 3 nærmeste moser ligger mellem 260 m og 2,5 km fra anlægget. Der er ikke merdeposition på nogen af områderne.

3.6 Lugtemission

Lugtkriteriet er overholdt både i forhold til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste enkeltbolig er Alleshavevej 60. Nærmeste samlede bebyggelse er samtidig lokalplanlagt sommerhusområde (Eskebjerg), som i forhold til lugt tæller som byzone.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Alleshavevej 33	0	NY	259,5	259,5	748,6	Ja
Alleshavevej 37	0	NY	259,5	259,5	791,9	Ja
Alleshavevej 60	0	NY	259,5	259,5	625,6	Ja
Eskebjerg By, Bregninge	0	NY	757,9	757,9	2563,9	Ja
Eskebjerg By, Bregninge	0	NY	757,9	757,9	5143	Ja
Torpe By, Bregninge	0	NY	757,9	720	3307	Ja

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er stor afstand til andre husdyrbrug, og der er derfor ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugtpåvirkning af naboer eller ammoniakdeposition på naturområder.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Fra et husdyrbrug kan der være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg Eksisterende stalde	Tagflade	Hele døgnet	Vedligehold og rensning af ventilation EC-motorer med lav støj
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 06.00-16 alle dage.	Lukket stald

			Rolig håndtering af dyr ved ind- og udlevering
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Kører dagligt	Foderlade med lukket port
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udspretningsarealerne. Kornvogne fra arealer til silo, m. m Diverse transportere Gyllepumpe til udpumpning fra stalde	Almindeligvis i dagtimer. Gylle i højsæsonerne – hele døgnet.	Nyere traktorer har lavere støjudledning. Større vogne reducerer antallet af kørsler.
Transporter af foder og dyr etc.	Til og frakørsel	Primært i dagtimer	Stor afstand til naboer Større læs, færre transportere

Med undtagelse af få transportere til lejede tanke, foregår gylleudkørsel kun i højsæsoner; forår og sensommer. Kornvogne kun i høst.

3.7.2 Støv

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder, korn og halm. Foderet læses af indendørs som bigbags eller i udendørs påslag. Korn aflæsses i udendørs korngrav. Foder håndteres i lukkede systemer. Der er ikke åben port til foderladen. Korn og halm håndteres i en meget kort koncentreret periode, og foder håndteres indendørs. Der er der relativt stor afstand til nærmeste nabo.

Transport på veje kan støve, især i tørt vejr. Transport foregår imidlertid primært på asfalteret vej.

3.7.3 Lys

Lys i stalde vil primært være tændt i tidsrummet fra 8-16.00. I farestalde og løbestalde vil der desuden være vågelys i 16 timer i døgnet. Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der er lys ved brovægten, som kun anvendes, når der vejes indkommet korn. Der sidder orienteringslys ved indgangsdørene til staldene. Disse virker via sensor.

Der er ikke lyskilder, der kan være til gene for omkringboende eller forbipasserende.

3.6.2 Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Korn opbevares i tætte udendørs siloer (amerikanersiloer) Andet foder opbevares ligeledes i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Mineraler leveres i bigbags og placeres direkte i påslag. Foderladen rengøres jævnligt.

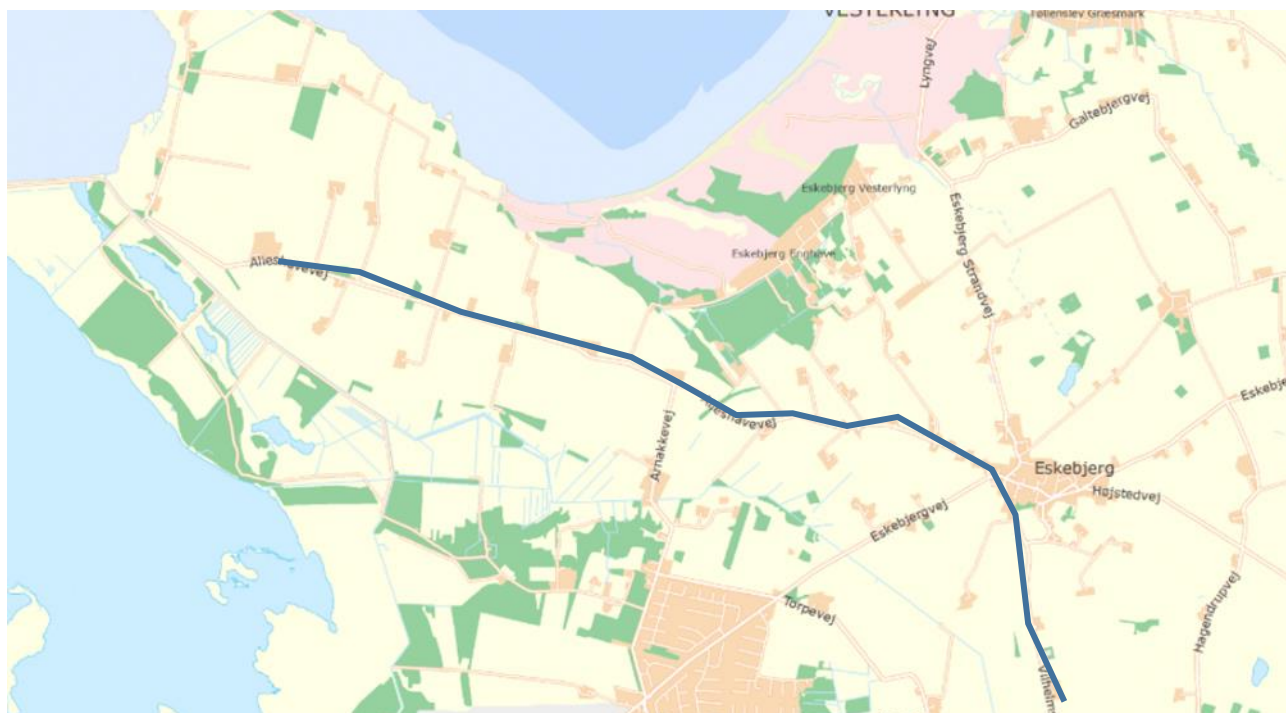
Bekæmpelse af rotter er udliciteret til firma (rovfluen). Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Af hensyn til smittebeskyttelse køres døde dyr til en plads ved egen ejendom Eskebjergvej 90. For at undgå tilhold af skadedyr opbevares de overdækket med kadaverkap frem til afhentning. De tilkøres 1-2 gange ugentligt.

3.6.3 Transporter

Til og frakørsel foregår via 2 indkørsler til ejendommen. Al transport foregår ad Alleshavevej og passerer Eskebjerg

Gylle pumpes ud til selvkørende slangeudlægger til areal omkring ejendommen. Øvrig transport af gylle sker med lastbil hhv. til udspredding og til opbevaring i andre tanke.

Figur 2

Antal transporter årligt	Aktuel	Tidsrum
Gylletransport med lastbil 35 t	65 92	Transport til ca. 100 ha foregår uden færdsel på veje. De 65 transporter til eksterne tanke sker over året, mens de 92 sker i koncentrerede perioder forår efterår.
Indtransport af korn med traktor (25 t) til siloer	84	I høst køres døgndrift.
Foder transporter Soja, mineraler	26+12	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Afhentning af polte	52	Kan forekomme flere og færre gange
Afhentning slagtesøer	52	Traktor
Udlevering af smågrise	26	Hverdage 6-18
Afhentning af døde dyr, traktor	52-104	Er sat til maks.- hverdage 6-18
Halm til fyr	0	Kørsel over mark
Diesel	4	Hverdage 6-18

Antal årligt	450	
Gns pr dag	1,2	

Tabel 5

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Transport med levering /afhentning af grise og døde dyr samt tilkørsel af korn, protein og mineraler er jævnt fordelt over året.

3.7 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.7.1 Døde dyr

Pga. smittefare opbevares døde dyr under kadaverkap på ejendommen Eskebjergvej 90, der ejes af ansøger. De tilkøres 1-2 gange ugentligt med traktor.

Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag. Der afhentes normalt 2 gang om ugen.

3.7.2 Affald

Affald fra produktionen består hovedsagelig af tomme sække (papir og plast, big-bag). Affaldsprodukter fra svineproduktionen er tomme sprayflasker fra mærkning samt veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker).

Affald sorteres og køres til kommunal genbrugsstation.

Veterinært affald opbevares i forrum til stald og afleveres ligeledes til kommunal genbrugsstation.

Ikke brændbart affald så som lysstofrør, sprayflasker, batterier etc. sorteres og opbevares hhv. på værksted og i storsække i foderladen til det afleveres til kommunalt genbrug.

Gammelt jern afsættes til genbrug.

Håndtering af affald følger retningslinierne i kommunens affaldsregulativ.

Pga. smittefare er ejendommen ikke tilmeldt afhentning af produktionsaffald.

3.7.3 Olie- og kemikalier

Der er 3 olietanke hhv. 1.200 l i redskabsrum og 2 x 2.500 l på værksted. Der er ingen spildolie, da servicefirma tager spildolie med retur.

Medicin til anvendelse i produktionen opbevares i medicinskab i forrum til stalden Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering. Desinfektion til stalde opbevares i foderlade som sækkevarer.

3.7.4 Energiforbrug

Ressource	FØR	EFTER*

Norm-Ventilation, lys, foderproduktion kWh	268.889	278.941
Norm-Varme – udtørring af stalde kWh	159.430	163.953
Elforbrug oplyst kWh	415.458	
Halm (ton)	200	200
Varmeforbrug oplyst (olie l)	20.000	samme

Ejendommens el-forbrug går til ventilation og belysning og drift af foderanlæg samt kornetørring (beluftning).

Stalde udtørres med varmekanon efter vask. Varmen i stald kommer fra halmfyr på ejendommen. Fyringsolien anvendes til varmekanon til tørring i stalde.

Der tilkøres desuden diesel til traktorer og lastbiler, det er det tal, der samlet er oplyst. Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmning af klimastalde og farestalde.

Der er angivet et muligt øget energiforbrug, da der med fuld udnyttelse af produktionsarealet kan produceres flere dyr i staldanlægget. Derudover er der ingen ændringer i energiforbrug.

Der er i ansøgt drift regnet med en produktion på 700 søer, 7.500 slagtesvin og 10.000 smågrise.

3.7.5 Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra Eskebjerg Enghave.

Nedenstående normalt stammer fra håndbog i svinehold 2014. De viser sig ofte at være meget underestimerede i forhold til det faktuelle vandforbrug og kan svinge med op til 25%. Sammenholdes med den nyreviderede opgørelse over gylleproduktion er tallene ikke særlig valide. Der er i ansøgt drift regnet med en produktion på 700 søer, 7.500 slagtesvin og 10.000 smågrise.

NORMTAL	FØR	AFTER
Drikkevand*	8582	8.940
Drikkevandsspild*	441	450
Vaskevand (stalde)*	551	580
Staldtoilet mv.	170	170
Vaskevand (maskiner)	-	-

Samlet vandforbrug normalt	9.744	10.140
Oplyst	12.000	-

*(Håndbog i svinehold 2014) – 20.000 slagtesvin.

Vandforbruget til vask af stalde er begrænset ved iblødsætning af stalde. Der er drikkeopper over fodertrug, hvilket betyder at spildet minimeres.

3.8 BAT-Ammoniakemission

BAT-kravet for ammoniakemission overholdes.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5668	415	6083
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5668	415	6083
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.963 kg N/år. Da der ikke sker nybyggeri eller ændring i staldsystemerne svarer dette til den aktuelle emission, og BAT-kravet er hermed overholdt.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
søer og polte	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
søer og polte	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
søer og polte	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	1,30
søer og polte	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
søer og polte	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	2,00
søer og polte	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	2,00
1. smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
2 og 3 polte/slagtesvin	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
2 og 3 polte/slagtesvin	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
4. drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,20

Figur 3 Forudsætning for BAT-beregning.

3.9 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav til begrænsning af ammoniakemission, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I dette projekt sker der imidlertid ingen udvidelse af produktionsarealet og BAT-kravet er overholdt. Derfor er det ikke proportionalt at foretage investeringer i staldene for at reducere ammoniakfordampningen yderligere.

Der vil dog fremadrettet til stadighed blive holdt øje med f.eks. foderforbrug, der kan være med til at reducere ammoniakudskillelsen fra dyrene.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget.

Husdyrbruget er ikke et IE-brug, men da ammoniakudledningen er på mere end 3.500 kg NH₃ skal godkendelsen udarbejdes i overensstemmelse med retningslinierne i § 16a.

5. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

I dette afsnit redegøres for projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker, og hvilke foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

5.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

Ejendommen med produktionsanlæg er placeret i landzone i værdifuldt kulturområde og også særligt værdifuldt landbrugsområde.

Da det ansøgte ikke vil indebære nybyggeri, vil ejendommen vil derfor ikke blive mere synlig i landskabet.

5.2 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav til begrænsning af ammoniakemission, som sikrer at husdyrbrug ved nybyggeri eller ændring af eksisterende staldanlæg vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I dette projekt sker der imidlertid ikke ændringer eller udvidelse af produktionsarealet, og derfor er BAT-kravet er identisk med den aktuelle emission. Hovedparten af staldene har imidlertid en stor andel fast gulv, hvilket er med til at reducere ammoniakemissionen set relativt til staldtyper der har en større andel spalter og drænet gulv. Det er ikke vurderet som proportionalt at investere i ny teknologi for at reducere ammoniakfordampningen. På den fodringmæssige del arbejdes der med bedre foderudnyttelse, hvilket er med til at begrænse emissionen.

Det er vurderingen af anlæggets emission af ammoniak er begrænset så meget, som det er proportionalt set i forhold til overholdelse af krav til BAT.

5.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Den samlede ammoniakemissionen fra anlægget er uændret fra 8-års driften til nudrift og ønsket drift.

Totaldepositionen på hhv. kat 1 og 2 er under 0,7 kg NH₃ og overholder dermed de generelle afskæringskriterier.

For øvrige lokaliteter viser beregningerne, at hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke hverken natur eller bilag IV-arter beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler.

5.4 Lugtgener for omboende

Lugten fra produktionen overholder lugtgenekriterierne til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig.

Derudover holdes ejendommen rengjort og ryddelig uden oplag af lugtfremkaldende stoffer

Det er således vurderingen, at ansøger har foretaget de nødvendige tiltag for at imødegå lugtgener.

5.5 Støjgener

Støj fra anlæg kan opdeles i to, dels periodisk støj f.eks. fra levering/afhentning af dyr og diverse fodertransporter samt udkørsel af gylle dels støj med mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind/og udlevering af grise.

Støj fra foderanlæg er begrænset ved at dette står i foderlade. Ventilationsanlægget vedligeholdes og efterses for at køre bedst og støje mindst.

Transporter vil kunne påvirke beboelserne langs kørselsruten. Hovedparten af transporterne er imidlertid faste transporter, der ikke forøges og foregår indenfor arbejdstid. Mængden af gylle øges men vil ikke give anledning til væsentlig øgede antal transporter.

Det forventes at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinier. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for naboerne

5.6 Støvgener

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder, korn og halm samt ved kørsel på ejendommens interne adgange.

Der er direkte adgang til ejendommen fra asfalteret kommunevej og intern transport på ejendommen forventes ikke at kunne påvirke nabo.

Anlægget er placeret med stor afstand til naboer således at støv ikke vil kunne påvirke disse. Støv i stalden er en problemstilling relateret til arbejdsmiljø.

Det vurderes, at støv fra produktionen ikke vil påvirke naboerne.

5.7 Lyspåvirkninger

Der er kun lys ved indgang til stalden samt ved brovægten. Lys i stalde er primært tændt i tidsrummet 8.-16. Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Med ansøgninger sker der ingen ændringer.

Det vurderes at anvendelsen af lyskilder pga. afstand til naboer ikke vil kunne være til væsentlig gene for omkringboende.

5.8 Skadedyr

Skadedyr som fluer og rotter kan være til gene for naboer og i særlige tilfælde udgøre et sundhedsmæssigt problem. Der henvises til afsnit 3.7.3, hvor tiltag er nærmere beskrevet.

Såvel forebyggende initiativer som rengøring af stalde og foderanlæg vil være med til at reducere mulige gener. Aktuelt er rottebekæmpelse er udliciteret til firma der har opstillet og tilser rottekasser på ejendommen. Det sørges for at holde ejendommen ren og ryddelig.

Det vurderes at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer knyttet til driften af ejendommen.

5.9 Transporter

Ved at udnytte produktionsarealet fuldt ud, vil der kunne produceres flere dyr. Antallet af transportere vil imidlertid ikke øges væsentligt, idet hovedparten af transporterne er faste transportere med, hvor der bare køres med større læs. En stor del af gyllen pumpes ud fra ejendommen og udbringes med selvkørende slangeudlægger. Der vil ske en mindre forøgelse i antallet af gylletransporter relateret til flere søer, men den øgede mængde er marginal.

Samlet vurderes det, at transport til produktionen ikke vil medføre væsentlige gener.

5.10 Energi

Ejendommen har investeret i lav-energi ventilation og al belysning i stalde er erstattet af LED-lys. Der anvendes halm til opvarmning af stalde, kontor og stuehus.

Derudover søges det at holde energiforbruget nede ved at holde ventilationsanlæggene rene, og der sørges for at ventilationen fungerer optimalt. Fodermøllen renoveres løbende så den holdes energieffektiv.

Det er vurderingen at der på anlægget sørges for at reducere anvendelse af energi.

5.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal. I den aktuelle besætning reduceres vandforbruget ved iblødsætning af stalde før vask. Desuden reduceres spildet ved placering af drikkekopper over trug. Vandforbruget følges løbende så evt. lækage på vandrør opdages. Det vurderes på den baggrund at der i projektet er gjort tilstrækkeligt for at begrænse vandforbruget. Der er en difference mellem normtallet og det oplyste forbrug, hvilket skyldes at normtallet ikke er justeret.

Ejendommen ligger i område med drikkevandsinteresser. Der er ca. 160 m til følsomt indvindingsområde/indsatsområde for grundvand. .

En øget vandindvinding vurderes imidlertid ikke at have betydning på overfladevand (søer og åer), idet vandforsyningen kommer fra vandværk med en tildelt vandmængde.

5.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da der er en blandet besætning på ejendommen, er der ikke forhold omkring anvendelse af medicinsk zink, der skal tages hensyn til. Husdyrgødningen udbringes efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der vurderes ikke at være særlige forhold omkring arealer og jordbund der indikerer, at husdyrbruget udgør en risiko for påvirkning af disse.

5.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Drift af en svineproduktion har generelt ikke nogen betydning for menneskers sundhed.

I forbindelse med driften anvendes der ikke stoffer der er skadelige for omgivelserne. Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen efterlever alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift har ingen betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere genepåvirkninger.

5.14 Alternative løsninger

Med denne ansøgning opnås en mulighed for at udnytte produktionsanlægget optimalt under hensyntagen til reglerne for dyrevelfærd. Soanlægget kan udnyttes bedre, og der skal ikke længere holdes øje med antal producerede smågrise og slagtesvin samt ind- og afgangsvægt i forhold til nuværende godkendte produktion. Udvidelsesmæssigt er der imidlertid tale om en lille ændring, der ikke vil kunne placeres på en anden ejendom.

Da der er tale om en polteproduktion er det væsentligt at holde alle dyregrupperne på samme ejendom for at kunne følge grisene og foretage den nødvendige selektion.

5.15 Oplysninger om konsulenten

Cand. Agro., Miljøkonsulent Pii Krogsgaard

pk@vkst.dk

tlf.: 40405523

5.16 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.8 og 4.2.

Der er tale om en avlsbesætning, hvor en af de væsentlige parametre i avlen er foderudnyttelse. Der er derfor løbende overvågning af foderforbruget hos poltene. Derudover gennemføres der effektivitetskontrol og optimering af den øvrige produktionen, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Der anvendes hjemmeblandet foder, hvor der anvendes korn, protein og mineralblandinger.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst en gang årligt gennemgås foderplaner for optimering
- Foderet indeholder fosfor- og råprotein inden for de vejledende normer.

5.16.1 BAT-Energi

Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. På ejendommen er følgende tiltag iværksat:

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styreenhed
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Al ventilation sker med strømbesparende EC-motorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås f.eks. styres lys via sensor.
- Der er opsat strømbesparende LED-lys i hele anlægget..
- Der er ingen kraftige udendørs belysninger, og belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.
- Der anvendes varme fra halmfyr til opvarmning.
- De enkelte staldafsnit udtørres efter vask, inden der indsættes nye grise.

5.16.2 BAT-Vand

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkepipler er placeret over trug.

- Drikkepipler/kopper er placeret over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Der anvendes højtryksrenser ved vask af stalde. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, og tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt

- ødelagte vandrør.

5.16.3 Management

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald sorteres og bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
- Der laves årligt en miljøledelsesplan

6. Konklusion

Der sker intet nybyggeri, der vil påvirke landskabet. Projektet overholder alle de generelle afskæringskriterier der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug. Ammoniakemissionen er uændret i forhold til 8-årsdriften. Der sker ikke en øgning af totalbelastningen til de mest sårbare naturområder. Merbelastningen af mere robuste naturområder i nærheden ligger langt under den tålegrænse, der er fastsat. Anlæggets lugtpåvirkning af naboer ligger langt under tålegrænsen. Antallet af transporter fra ejendommen øges alene, hvis udnyttelse af produktionsarealet giver en større gyllemængde, det vil dog være marginalt, så der er hermed ikke tale om en øget væsentlig påvirkning trafikalt, støj eller støvmæssigt.

Samlet set vil projektet ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet.